18/06/2019

Η μάχη της Μονής Τσέπου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Με την Συνθήκη του Λονδίνου το 1913 οι μεγάλες δυνάμεις αναγνώρισαν το κράτος της Αλβανίας. Με το δε Πρωτόκολλο της Φλωρεντίας η ελληνική Βόρεια Ήπειρος παραχωρήθηκε στο νεοσύστατο κρατικό μόρφωμα. Οι δυνάμεις πίεσαν την Ελλάδα να παραχωρήσει την Βόρεια Ήπειρο, απειλώντας πως σε αντίθετη περίπτωση δεν θα αναγνώριζαν κυριαρχία σε νησιά του Αιγαίου.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος σεβάστηκε τις ανωτέρω συμφωνίες και μάλιστα δεσμεύτηκε έναντι των δυνάμεων να μην ενθαρρύνει καμία αντίδραση των εκεί ελληνικών πληθυσμών. Οι Βορειοηπειρώτες όμως αντέδρασαν και στις 14 Φεβρουαρίου 1914 εξεγέρθηκαν.

Οι Βορειοηπειρώτες σχημάτισαν προσωρινή κυβέρνηση παρά την άρνηση της Ελλάδας να βοηθήσει. Ότι δεν έκανε όμως το ελληνικό κράτος το έπραξαν εκατοντάδες εθελοντές στρατιωτικοί, στρατιώτες, αλλά και παλαιοί αγωνιστές, ως και μαθητές γυμνασίου. Οι στρατιωτικοί μάλιστα άρπαξαν όπλα, ακόμα και

πολυβόλα και πυροβόλα και ενώθηκαν με τους Βορειοηπειρώτες αδελφούς.

Οι Έλληνες σημείωσαν επιτυχίες και με το Πρωτόκολλο της Κέρκυρας (17 Μαρτίου 1914) κέρδισαν την αυτονομία τους. Το εν λόγω πρωτόκολλο όμως δεν τέθηκε ποτέ σε εφαρμογή, καθώς λίγους μήνες αργότερα ξέσπασε ο Α’ Παγκόσμιος Πόλεμος.

Νωρίτερα πάντως οι Αλβανοί, ενθαρρυμένοι από Τούρκους και Ιταλούς, αντεπιτέθηκαν. Αφού κατέστειλαν την εξέγερση των Ελλήνων στην Κορυτσά στράφηκαν και κατά του Αργυροκάστρου.

Η μάχη Μονής Τσέπου

Στις 14 Απριλίου οι Αλβανοί κινήθηκαν προς την ιστορική Ι.Μ. Τσέπου αφού ανέτρεψαν ελληνικά τμήματα. Τρεις ημέρες αργότερα όμως δέχτηκαν ελληνική αντεπίθεση. Τα ελληνικά τμήματα διοικούσε ο ταγματάρχης κατ΄απονομή (λοχαγός στην πραγματικότητα) του Ελληνικού Στρατού Βλάσης Καραχρήστος . Οι Έλληνες διέσπασαν τις εχθρικές γραμμές στα χωριά Γαρδίκι και Κορώνη.

Ωστόσο οι Αλβανοί ενισχύθηκαν και αντεπιτέθηκαν. Οι Έλληνες πολέμησαν επί διήμερο αλλά υποχρεώθηκαν να υποχωρήσουν, παρά τις προσπάθειες του Καραχρήστου. Οι ενισχυμένοι Αλβανοί συνέχισαν την επίθεση και κυρίευσαν τη Μονή Τσέπου και έφτασαν σε απόσταση 5 χλμ. μόλις από το Αργυρόκαστρο.

Η κατάσταση ήταν κρίσιμη αλλά με την ενίσχυση του σώματος των Ερυθροχιτώνων η κατάσταση σταθεροποιήθηκε προσωρινά. Αν και τα ελληνικά τμήματα υστερούσαν αριθμητικά ο Καραχρήστος αποφάσισε να αντεπιτεθεί. Γνώριζε ότι η ανακατάληψη της Μονής Τσέπου ήταν ζωτικής σημασίας. Ο Καραχρήστος ήταν ένας έμπειρος και γενναίος αξιωματικός. Είχε ξεκινήσει ως υπαξιωματικός την πορεία του στον Ελληνικό Στρατό.

Ήταν από τους λίγους που διασώθηκαν στο ναυάγιο του “Μαύρου 1897”. Πολέμησε ηρωικά στον Α’ και στον Β’ Βαλκανικό Πόλεμο και γνώριζε πως να ηλεκτρίζει τους άνδρες του. Όταν ξέσπασε η επανάσταση των Βορειοηπειρωτών μετέβη εθελοντικά εκεί και ανέλαβε την συγκρότηση του Συντάγματος Δελβίνου.

Στις 20 Απριλίου η κρίσιμη μάχη ξέσπασε. Οι Αλβανοί επιχείρησαν αντεπίθεση αλλά αποκρούστηκαν. Η ώρα των Βορειοηπειρωτών είχε φτάσει. Το βράδυ της 22ας προς 23η Απριλίου ο Καραχρήστος και οι άνδρες του ήταν έτοιμοι. Με νυκτερινή αιφνιδιαστική έφοδο οι Έλληνες διέσπασαν τις αλβανικές γραμμές. Αλβανική αντεπίθεση πίεσε πολύ τους Έλληνες και προς στιγμή δημιουργήθηκε σοβαρός κίνδυνος.

Τότε ο Καραχρήστος όρμησε μπροστά επικεφαλής των ανδρών του... Οι Έλληνες εξόρμησαν με ιαχές και φωνές σκορπώντας τον πανικό στους αντιπάλους τους και σαρώνοντάς τους κυριολεκτικά. Μέσα σε λιγότερο από μια ώρα οι Έλληνες είχαν τρέψει τους αντιπάλους σε φυγή.

Οι Αλβανοί υποχώρησαν σε βάθος αφήνοντας πίσω τους νεκρούς και αιχμαλώτους. Ανάμεσα στους τελευταίους ήταν και ένας Ιταλός αξιωματικός, ενώ βρέθηκαν και νεκροί και Ιταλοί στρατιώτες, αλλά και Βούλγαροι κομιτατζήδες. Οι Έλληνες καταδίωξαν τον εχθρό και στις 25 Απριλίου υποχρέωσαν τους Αλβανούς να ζητήσουν ανακωχή.

Στη μάχη διακρίθηκε ο επικεφαλής των Ερυθροχιτώνων Αλέξανδρος Ρώμας, ο ανθυπολοχαγός Γεράσιμος Πνευματικάτος, επικεφαλής του Ανεξάρτητου Λόχου Λαμπόβου, οι υπολοχαγοί Στράτος και Σακελλάρης, οι ανθυπασπιστές Θοδώρου, Μακριδάκης, Ταγαρόπουλος και Κωσταρέλος.

Η μάχη έσωσε το Αργυρόκαστρο αλλά και – δυστυχώς προσωρινά – την βορειοηπειρωτική υπόθεση. Ο Α’ Παγκόσμιος Πόλεμος, οι Ιταλικές πιέσεις, αλλά και ο καταστροφικός Εθνικός Διχασμός, είχαν σαν αποτέλεσμα η Βόρεια Ήπειρος να παραμείνει αλβανική.

Πηγή: cognoscoteam.gr